

1. Obec: Ž.á.r. osada Žumberk	2. Okres: Čes. Budějovice	Hodnota 1.	Zachování MTA	Využití 1.
EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY		3. Kraj: Č. Budějovice	4. Poř. číslo: 650: 623	
		5. Název (označení) památky: tvrz s hrazeným areálem obce	7. Ochranné pásmo:	
6. Bližší označení umístění památky: osada (čtvrť): ulice (náměstí):		čp. 	8. Vlastník (správce, trvalý uživatel): ONV	
9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):				
V jižní části obce na mírném, k jihozáp. se povlnově snižujícím návrší. Celková dispozice: opevnění uzavíralo nepravidelný šestiúhelník. Hradby omítnuté z lomového kamene zpevňovalo 6 okrouhlých bašt s kuželovými střechami a obranná dřevěná chodba táhnoucí se po hradbách. Dosud se hradby zachovaly na jv., jihu a západě a nepatrně na severu. Bašt se zachovalo 5. Ochranná chodba se nezachovala, rovněž tak příkopy a valy. Hradby jsou dosud omítnuté, vyžilé, takže proniká lomové zdivo. Bašty jsou válcové, dvoupatrové s malými obdélnými okénky v kamenných obrubách. Uvnitř plochostropé, okrouhlé místnosti. Přístup ze severu kolem kostela. Krytina šindelová/kuželové střechy na baštách. Na sz. baště rožmberský znak. Uprostřed tohoto ohrazení stávala tvrz, kostel a popluž. dvůr a snad i stavení poddaných /??/ Tvrz a kostel se zachovaly. Tvrz je čtyřkřídlá, 1-patrová, z lom. kamene a omítaná buřdova s uzavřeným téměř čtvercovým nádvořím. Sev. křídlo protaženo / srov. plány na kraj. střed., sign. ČB 7, záměrně starého stavu/, z jeho východní, z vlast. bloku vystupující části stávala dvoupatrová věž s cimbuřím a nátož. věžičkami renesanč. /sneseno 1901, vyobraz. u Sedláčka, Hrady III, 248/. Vchod do tvrze z východu / u býv. věže / valeně lunetami klenut. průjezdem na nádvoří vedoucím do nátože se na j. a z. otvírá přízemní představená zděná arkáda na čtyřbokých pilířích, přístupná otevřeným dřevěným schodištěm při východní straně nádvoří a tvořící otevřenou komunikaci v 1. patře.				
10. Časové, slohové a autorské určení: První histor. zmínka z r. 1279, v zemanském majetku do r. 1602 kdy získán Petrem Vokem z Rožm. Od r. 1618 součást novohradského panství. R. 1817 rozparcelována. Tvrz od r. 1945 neobývána, od r. 1952 se opravuje. Dnešní tvrz pozdněgot. z 15.stol., přestavěna koncem renesance /po 1602?/		11. Autor nebo výrobní označení:		

ELS

12. Zhodnocení a kulturně politický význam památky, zdůvodnění ochrany:

Jedinečná hrazená ves s tvrzí, kostelem a kdysi i dalšími hospod. budovami.
Středoevropský unikát. Chrání se bývalý rybník.

13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření:

Adaptuje se pro kulturní účely

14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření:

20. Poznámky, záznamy změn a doplňků:

15. Odkaz na literaturu:

Cechner: Soupis Kaplice. str. 434-6
Wirth: Uměl.pam. str. 918.

*Dr. Menclová, České hlasy,
Praha 1941, II, str. 494.*

16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:

Cechner: Soupis 435 a archiv střediska
Fotoarchiv SUPPOP (cirkev SP foto)

17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:

Plány na Jihočes.kraj.střed. pod sign.
ČB 7 a ČB 8.

*přílohy - Soupis Kaplice,
str. 494, str. 494.*

18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis):

Dr.S.Vetter

19. Záznam doplňkových listů:

1. Obec Žár osada: žumberk	2. Okres Čes. Budějovice	Hodnota	Zachování	Využití
----------------------------------	-----------------------------	---------	-----------	---------

DOPLŇKOVÝ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY	3. Kraj Č. Budějovice	4. Poř. číslo 550 623
--	--------------------------	--------------------------

Název (označení) památky (osada, čp, trať apod.)

tvrz s hrázeným areálem

Vnitřní dispozice místností v přízemí, většinou valeně sklenutých, v patře plochostropých je v podstatě průchozí, místnosti za sebou řazené. Vnější průčelí jsou hladká omítnutá, členěna jen okenními otvory. Vých. průčelí 5 osé + 1 osa vybihajícího sever. křídla. Jižní průčelí 5 osé + 5 os protaženého severního křídla /na záp. 3 osy, na vých. 2 osy/ Západ. průčelí 2 osé + 2 osy vybihajícího sever. křídla, členěno je ještě šikmými opěráky. K severnímu také opěrákyčleněnému 8 osému p Průčelí se připojují novější budovy. Střecha sedlová zvalbená je kryta šindelem a šedým eternitem.

K análu tuze patřící hradba, ~~napojená na jihových. nároží~~
budovy s jednou bastou na jihu, osádky a v pravém úhlu
a třetí sá. označení análu, zell nároží ať. bosta. Hradba
3 basty patřící opomněn. obci.